

RAMMER FOR MUNTLLIG EKSAMEN I STUDIEFORBEREDENDE NORSK PRIVATISTER 2018

Gjelder for alle studieforbereidende utdanningsprogram	
Fagkoder: NOR1213, NOR1233 (ordinær læreplan) NOR1406, NOR1411 (læreplan for språklige minoriteter)	Fellesfag
Årstrinn: Vg3	Forberedelsestid: 30 minutter Eksamenstid: Inntil 30 minutter
<u>Oppgaveproduksjon:</u> 1. sensor/eksaminator	
<u>Leseliste:</u> Kandidaten skal i god tid før eksamen levere leseliste i faget til eksamensskolen. Leselisten må være i samsvar med kompetansemålene i læreplanen og skal opplyse om hvilken fordypningsoppgave som er valgt, og hvilket fagstoff kandidaten ellers har arbeidet med (se vedlegg med forslag til temaer for fordypningsoppgaven).	
<u>Eksamensoppgaven:</u> Forberedelsesdelen består av et overordnet tema som favner bredt og dekker flere hovedområder i læreplanen. Temaet skal ikke inneholde årstall eller avgrensning til sjanger eller litterær periode. Kompetansemålene som temaet dekker, skal være oppgitt. Maks 3 kandidater på samme parti får samme tema. I forberedelsesdelen får kandidatene ikke informasjon om spørsmålene som vil bli stilt i oppfølgingssamtalen og fagsamtalen.	
<u>Forberedelse:</u> I god tid før eksamen skal kandidaten forberede en presentasjon på inntil 10 min. med utgangspunkt i fordypningsoppgaven sin (se vedlegg for tips). I forberedelsestiden på 30 minutter trekker kandidaten temaet som del 2b) av eksamen tar utgangspunkt i og forbereder seg på dette.	
<u>Eksamensdagen:</u> <u>Del 1: Presentasjon av fordypningsemne (inntil 10 min)</u> Kandidaten har mulighet til å bruke digitale presentasjonsformer og ulike muntlige sjangrer i presentasjonen der dette er naturlig. Presentasjonen skal ikke leses opp fra et ferdigskrevet manus, men framføres muntlig med utgangspunkt i en disposisjon eller en momentliste. Det stilles også krav til at kandidaten henviser til kilder som er brukt i forbindelse med presentasjonen. <u>Del 2a): Oppfølgingssamtale (ca. 5 min)</u> Sensorene stiller oppfølgings spørsmål til presentasjonen. <u>Del 2b): Fagsamtale med utgangspunkt i tema (ca. 15 min)</u> Her må kandidaten være forberedt på å måtte redegjøre for både språklige og litterære emner innenfor trukket tema. Dersom kandidaten ikke får vist bredde i sin kompetanse i faget innenfor gitt tema, kan det også eksamineres i andre deler av læreplanen.	
<u>Hjelpemidler:</u> Alle hjelpemidler er tillatt i forberedelsestiden unntatt oversettelsesprogrammer og verktøy som tillater kommunikasjon. Utvalgte nettsteder vil være tilgjengelige. Se oversikt på Østfold fylkeskommunes nettsider. På eksamen får kandidaten ha med seg notater/materiale til presentasjonen. Til del 2b) av eksamen er kun notater fra forberedelsestiden tillatt.	

Vurdering:

Grunnlaget for vurdering er kompetansemålene i læreplanen for faget. Fylkets fagseksjon har utarbeidet felles kjennetegn på måloppnåelse for muntlig eksamen i faget. Rammedokument og kjennetegn på måloppnåelse gjøres kjent for kandidatene på Østfold fylkeskommunes nettsider.

Som det fremgår av kjennetegnene, skal både form og innhold vektlegges i vurderingen. Den fysiske presentasjonen/produktet som er laget i forberedelsestiden skal ikke vurderes i seg selv, men den faglige kompetansen kandidaten viser gjennom sin presentasjon på selve eksamensdagen skal vurderes i sammenheng med oppfølgingssamtalen og fagsamtalen, som avdekker kandidatens individuelle kompetanse.

Sensur:

Karakter skal settes etter hver kandidat og formidles til kandidatene fortløpende. Kandidaten har krav på en begrunnelse for karakteren som er basert på kjennetegn på måloppnåelse i faget.

Muntlig eksamen NOR1213 - eksempeloppgave

Tema: Likestilling

Relevante kompetansemål:

Form:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke norskfaglige kunnskaper og begreper i samtaler om tekst og språk
- mestre ulike roller i samtaler, diskusjoner, dramatiseringer og presentasjoner
- presentere norskfaglige emner og drøfte det framlagte stoffet
- formidle faginnhold presist og bruke digitale medier og verktøy i formidlingen
- bruke retoriske og digitale ferdigheter til å produsere og framføre sammensatte tekster

Innhold:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- sammenligne fortellemåter og verdier i et utvalg samtidstekster med fortellemåter og verdier i myter og folkediktning
- lese et utvalg sentrale norske og noen europeiske tekster fra middelalderen til og med romantikken, sette dem inn i en kulturhistorisk sammenheng og kommentere form og innhold
- analysere, tolke og sammenligne et utvalg sentrale norske og noen internasjonale tekster fra ulike litterære tradisjoner fra romantikken til i dag, og sette dem inn i en kulturhistorisk sammenheng
- gjøre rede for norsk språkdebatt og språkpolitikk fra år 1900 til i dag
- gjøre rede for trekk ved samisk språk og kultur og konsekvenser av norsk språk- og fornskingspolitikk

Muntlig eksamen NOR1233 - eksempeloppgave

Tema: Likestilling

Relevante kompetansemål:

Form:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere norskfaglige emner og drøfte det framlagte stoffet
- formidle faginnhold presist og bruke digitale medier og verktøy i formidlingen
- bruke retoriske og digitale ferdigheter til å produsere og framføre sammensatte tekster

Innhold:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- sammenligne fortellemåter og verdier i et utvalg samtidstekster med fortellemåter og verdier i myter og folkediktning
- lese et utvalg sentrale norske og noen europeiske tekster fra middelalderen til og med romantikken, sette dem inn i en kulturhistorisk sammenheng og kommentere form og innhold
- analysere, tolke og sammenligne et utvalg sentrale norske og noen internasjonale tekster fra ulike litterære tradisjoner fra romantikken til i dag, og sette dem inn i en kulturhistorisk sammenheng
- gjøre rede for norsk språkdebatt og språkpolitikk fra år 1900 til i dag
- gjøre rede for trekk ved samisk språk og kultur og konsekvenser av norsk språk- og forningspolitikk

Vurderingsskjema med kjennetegn på måloppnåelse – muntlig eksamen i norsk
Vg3 studieforbereidende utdanningsprogram og påbygging til generell studiekompetanse (NOR1213 og NOR1233)

Svaret viser at eleven kan/har

Karakter	1	2	3–4	5–6	Egne kommentarer
FORM	svært lav/ ingen mål-oppnåelse	tilfeldig bruk av muntlige og digitale virkemidler er avhengig av manus usammenhengende og springende tilpasse stemmebruk og kroppsspråk i noen grad til kommunikasjonssituasjonen må inviteres med i samtalen	nokså god eller god bruk av digitale og muntlige virkemidler frigjøre seg fra manus i stor grad stort sett sammenheng og struktur i formidlinga tilpasse stemmebruk og kroppsspråk godt til kommunikasjonssituasjonen bidra til å drive samtalen framover ved å ta initiativ	vellykket og bevisst bruk av muntlige og digitale virkemidler frigjøre seg fra manus meget god sammenheng og struktur i formidlinga tilpasse stemmebruk og kroppsspråk svært godt til kommunikasjonssituasjonen aktivt ta initiativ for å drive samtalen framover	
INNHOOLD Bruk av tekster for å belyse/svare på problemstillingen	svært lav/ ingen mål-oppnåelse	analysere og peke på noen sider ved innhold og form i tekster lite bruk av fagspråk presentere, men i liten grad drøfte det aktuelle stoffet sette tekstene inn i en sjangermessig eller historisk eller annen faglig sammenheng på en enkel måte i liten grad bruke kilder på en relevant måte	analysere, tolke, vurdere eller sammenligne tekster på en enkel, men relevant måte noe bruk av fagspråk i noen grad drøfte det aktuelle stoffet sette tekstene inn i en sjangermessig eller historisk eller annen faglig sammenheng og kunne forklare dette på en oversiktlig og stort sett relevant måte bruke kilder på en relevant måte	analysere, tolke, vurdere eller sammenligne tekster på en nyansert måte et presist fagspråk drøfte og vurdere det aktuelle stoffet sette tekstene inn i en sjangermessig eller historisk eller annen faglig sammenheng og kunne forklare dette på en svært oversiktlig relevant måte bruke kilder på en relevant og kritisk måte	

Vurderingsskjema med kjennetegn på måloppnåelse – muntlig eksamen i norsk for språklige minoriteter
 Vg3 studieforbereidende utdanningsprogram og påbygging til generell studiekompetanse (NOR1406 og NOR1411)

Svaret viser at eleven

Karakter	1	2	3-4	5-6	Egne kommentarer
Språk • Ord og uttrykk • Uttale og flyt	kommuniserer på et svært lavt nivå	bruker et begrenset funksjonelt ordforråd har en viss forståelse for vanlige idiomer uttrykker seg i noen grad med forståelig uttale og flyt	bruker et nokså godt og funksjonelt ordforråd forstår vanlige idiomer nokså godt uttrykker seg forståelig med nokså god uttale og flyt	Bruker et variert og godt funksjonelt ordforråd forstår vanlige idiomer godt uttrykker seg med god uttale og flyt	
Form • Kommunikasjon • Lytteforståelse • Bruk av manus	har svært lav/ingen måloppnåelse	kommuniserer ustrukturert forstår innholdet og deltar i samtalen i noen grad bruker virkemidler (digitale og muntlige) på en lite hensiktsmessig måte er avhengig av manus bruker kilder i liten grad eller på en uselestendig måte	kommuniserer stort sett sammenhengende og strukturert forstår og bidrar aktivt i samtalen bruker virkemidler (digitale og muntlige) på en nokså god eller god måte frigjør seg fra manus i stor grad bruker kilder på en delvis relevant måte	kommuniserer med god sammenheng og struktur driver samtalen fremover på eget initiativ bruker virkemidler (digitale og muntlige) bevisst og hensiktsmessig frigjør seg fra manus bruker kilder på en kritisk og etterprøvable måte	
Innhold • Fagspråk • Analyse, tolkning og sammenligning • Refleksjon • Flerspråklighet	har svært lav/ingen måloppnåelse	bruker relevant fagspråk i liten grad peker på noen sider ved innhold og språklige virkemidler i tekster, og viser begrenset forståelse for den kulturhistoriske sammenhengen reflekterer over det aktuelle stoffet i liten grad	bruker relevant fagspråk i noen grad analyserer, tolker eller sammenligner tekster til en viss grad, og viser noe forståelse for den kulturhistoriske sammenhengen reflekterer over det aktuelle stoffet i noen grad	bruker relevant fagspråk analyserer, tolker og sammenligner tekster og setter dem inn i en kulturhistorisk sammenheng reflekterer over det aktuelle stoffet	

FORDYPNINGSOPPGAVEN

I læreplanen står det:

Eleven skal kunne gjennomføre en selvvalgt og utforskende fordypningsoppgave med språklig, litterært eller annet norskfaglig emne, og velge kommunikasjonsverktøy ut fra faglige behov.

Forslag til fordypning:

LITTERATUR:

- **Forfatterstudium - norsk eller utenlandsk**
  - Velg deg ut **en** forfatter du vil fordype deg i.
  - Velg deg to forfattere som du vil sammenligne
    - Alexander Kielland
    - Amalie Skram
    - Sigrid Undset
    - Knut Hamsun
    - Herbjørg Wassmo
    - Ingvar Ambjørnsen
    - Erlend Loe
    - Anne B Ragde
    - Jane Austen
    - J.K.Rowling
- **Temastudium**
  - Finn først et tema som du har lyst til å fordype deg i, finn deretter bøker som behandler dette temaet. Lista her er uendelig lang, men her er noen tips:
    - **Den vanskelige kjærligheten**
      - Henrik Ibsen: Et dukkehjem
      - Amalie Skram: Constance Ring, Forrådt, Lucie
      - Arne Garborg: Trætte Mænd
      - Sigurd Hoel: En dag i oktober
      - Sigrid Undset: Jenny
      - Olav Duun: Medmenneske
      - Bjørg Vik: Det grådige hjerte, Gråt elskede mann
      - Liv Køltzow: Historien om Eli
      - Edvard Hoem: Kjærleiken ferjereiser
      - Anne Karin Elstad: Senere Lena, For dagene er onde
      - Herbjørg Wassmo: Dina
      - Hanne Ørstavik: Kjærlighet
    - **Oppvekst**
      - Lars S. Christensen: Beatles, Herman, Halvbroren
      - Johan Borgen: Lillelord
      - Gerd Brantenberg: Sangen om St. Croix
      - Bjørg Vik: Poplene på St. Hanshaugen
      - Tove Nilsen: Skyskraperengler
      - Arild Nyquist: Barndom
      - Aksel Jensen: Line
      - Tarjei Vesaas: Isslottet
      - Hanne Ørstavik: Tiden det tar
      - Morten Abrahamsen: Ute
      - Roger Kurland: Lekestue

- Mirijam Kristensen: Dagene er gjennomskjete
- Lars Ramsli: Destroyer
- Harald Rosenløw Eeg: Yatzy
- **Å være annerledes**
  - Johan Borgen: Lillelord
  - Jens Bjørneboe: Jonas
  - Tarjei Vesaas: Fuglane
  - Ingvar Ambjørnsen: Utsikt til paradiset
  - Erlend Loe: Naiv Super
  - Tom H. Dalbak: Spinn
- **Forbudte og omstridte bøker gjennom tidene**
  - Christian Krogh: Albertine
  - Arne Garborg: Mannfolk
  - Agnar Mykle: Sangen om den røde rubin
  - Sigurd Hoel: Syndere i sommersonn
  - Jens Bjørneboe: Uten en tråd
- **Kropp**
- **Hvem er jeg? Identitetssøking**
- **Om å være kvinne og mann**
- **Religion**
- **Ungdom og forelskelse**
- **Helter**
- **Reiser**
- **Periodestudium**
  - Velg deg ut en periode som du har lyst til å fordype deg i. Studer litteratur, malerkunst, musikk og arkitektur. Du kan for eksempel se på
    - Middelalderen
    - Realismen
    - Nyromantikken
    - Norrøn diktning
      - Vår aller nyeste litteratur. For eksempel: Romaner fra de ti siste åra. Høstens debutanter, har de noe til felles?
- **Sjangerstudium**
  - Velg en sjanger du vil fordype deg i. Eksempler på teksttyper er
    - Kriminallitteratur
    - Folkediktning
    - Bildebok
    - Fantasy
    - Barnelitteratur

SPRÅKLIG EMNE:

- Språklig variasjon, for eksempel dialekter, sosiolekter
- Oversettelse i bøker eller i film
- Norsk, svensk og dansk: likheter og ulikheter
- Språkutvikling i et historisk perspektiv
- Det flerspråklige Norge
- SMS-språket
- Stedsnavn
- Personnavn før og nå
- Reklamespråk

SAMMENSATTE TEKSTER:

- Filmanalyse
- Mediehistorie
- PC-spill
- TV-serier retta mot ungdom
- Språket og bildebruken i nyhetssendingene
- Virkemidler i reklame – norsk og utenlandsk
- Nettaviser sammenlignet med papirutgaver
- Adaptasjon: Sammenligne bok og film. For eksempel "Fatso" av Lars Ramsli, Ellingserien til Ingvar Ambjørnsen, "Tatt av kvinnen" av Erlend Loe, "Mannen som elsket Yngve" av Tore Renberg